

RAADSSTUK

Onderwerp: Haarlemse belastingvoorstellen 2009

Inleiding

Het vaststellen van het belastingbeleid voor het jaar 2009, omvat de voorstellen ten behoeve van de heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen en rechten, de vaststelling van de diverse belastingverordeningen en de kwijtscheldingsregels. Deze voorstellen vloeien voort uit het afgesproken meerjarenbeleid, de kadernota en het Haarlems beleidskader, dat in dit voorstel verder is uitgewerkt. Daarnaast is overeenkomstig het verzoek van de Rekenkamercommissie inzake de bouwleges expliciet ingegaan op de wijze van bekostiging en dekking van de rechten en is er eenduidigheid betracht in de begrippen. Een begrippenlijst is als bijlage bijgevoegd.

Voorstel aan de raad

1. Met inachtneming van de hiervoor genoemde uitgangspunten de volgende verordeningen, inclusief de daarin vermelde tarieven, en het besluit kwijtscheldingsbeleid vast te stellen:

- A. Verordening begraafrechten 2009;
- B. Verordening havengelden 2009;
- C. Verordening hondenbelasting 2009;
- D. Verordening leges 2009;
- E. Verordening marktgelden 2009;
- F. Verordening onroerende zaakbelastingen 2009;
- G. Verordening precariobelasting 2009;
- H. Verordening reinigingsheffingen 2009;
- I. Verordening rioolheffing 2009;
- J. Verordening toeristenbelasting 2009;
- K. Besluit kwijtscheldingsregels 2009;

2. De Verordening brandweerrechten 2008 in te trekken met ingang van 1-1-2009, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

3. De begroting 2009 te wijzigen conform bijgevoegde begrotingswijziging.

Beoogd resultaat

Het heffen en invorderen van belastingen en rechten in 2009 op basis van de door de raad vastgestelde verordeningen en tarieven, conform de uitgangspunten van de begroting 2009.

Ter beoordeling van de mate van kostendekkendheid is expliciet ingegaan op de baten en lasten van de producten en diensten die worden bekostigd uit de tarieven en is inzicht gegeven in de ontwikkeling van het aantal belastingobjecten en de opbrengsten op basis van de verschillende heffingsmaatstaven daar waar relevant.

Bestuurssamenvatting Haarlemse belastingvoorstellen 2009

Inzicht in wettelijke ontwikkelingen

Het voorstel biedt inzicht in de belangrijkste wettelijke ontwikkelingen op het gebied van belastingheffing zoals de afschaffing van de precariobelasting na 2009, de invoering van de brede rioolheffing, de macronorm voor de OZB en de nieuwe tariefstelling van de OZB. Het tarief wordt met ingang van 2009 uitgedrukt in een percentage i.p.v. een tarief per € 2.500 waarde.

Hoewel strikt formeel geen wettelijke ontwikkeling dient wel vermeld te worden dat jurisprudentie in toenemende mate uitwijst dat kritisch wordt getoetst op kruissubsidiëring. Zo kennen we één product afval en reiniging, maar de kostendekkendheid van zowel de afvalstoffenheffing als het reinigingsrecht dient afzonderlijk te worden bepaald. Ook de tariefstelling versus kosten binnen één verordening kan de billijkheid door de rechter worden getoetst. Staan bijvoorbeeld de kosten en legesbaten van grote bouwvergunningen wel in verhouding met die van kleinere aanvragen?

In verband hiermee is gestart met een onderzoek naar de mogelijkheden en de consequenties van het invoeren van een degressief tarief voor de bouwleges. Wel stellen wij al met ingang van 2009 voor om een maximumtarief vast te stellen om te voorkomen dat excessieve legestarieven betaald dienen te worden die niet meer in verhouding staan tot de kosten die gemaakt worden om de vergunning af te geven.

Algemene uitgangspunten tarievenbeleid

Het belastingbeleid in Haarlem is gebaseerd op twee uitgangspunten, kostendekkendheid en inflatieaanpassing.

Kostendekkendheid heeft uitsluitend betrekking op rechten waaruit de gemeente haar dienstverlening bekostigt en is niet van toepassing op belastingen. Kostendekkendheid van rechten houdt in dat de tarieven worden vastgesteld op een zodanig niveau dat de kosten van de dienstverlening worden gedekt, voor zover het wettelijk is toegestaan die kosten via rechten te verhalen. Daarbij mogen de geraamde opbrengsten de geraamde kosten niet overtreffen. Indien na afloop van het jaar blijkt dat de baten de lasten wel overtreffen heeft dit geen consequenties voor de tarieven. De kostendekkendheid op rekeningbasis is dan hoger. Eventuele voor- of nadelen komen ten lasten of ten bate van het rekeningresultaat. Voor sommige rechten, zoals afvalstoffen- en rioolheffing, is daarom een egalisatievoorziening ingesteld om dergelijke exploitatieverschillen te egaliseren. Structurele afwijkingen zullen verdisconteerd worden in de tariefsberekeningen in de volgende jaren.

Voor de bepaling van de kostendekkendheid dient rekening te worden gehouden met het feit dat er beperkingen gelden voor kosten die verhaald mogen worden via rechten. Zo kunnen bijvoorbeeld de kosten van handhaving en beleid niet worden doorberekend in de tarieven. Deze uitgangspunten worden nog verder toegelicht in de paragraaf handreiking kostentoerekening.

Conform de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie om de inkomsten uit gemeentelijke retributies en bijbehorende uitgaven op een eenduidige overzichtelijke manier inzichtelijk te maken, is dit jaar specifiek aandacht besteed aan inzichtelijk maken van de kosten van diensten waarvoor tarieven in rekening

worden gebracht. Daarbij is als uitgangspunt genomen om de werkelijke cijfers over 2007 af te zetten tegen de ramingen voor 2008 en 2009. In een aantal gevallen is de conclusie getrokken dat het tot nu toe geaccepteerde beleid (nog) niet heeft geleid tot volledig kostendekkende tarieven.

Een ander uitgangspunt is dat de belastingen en tarieven, die niet kostendekkend hoeven te zijn of nog niet kostendekkend zijn, worden aangepast met het inflatiepercentage. Het inflatiepercentage voor 2009 is volgens de recent uitgebrachte Macro Economische Verkenningen berekend op 3,25%.

Specifieke uitgangspunten tarievenbeleid

OZB:

Bij het opstellen van het coalitieakkoord “Sociaal en solide” is besloten tot een extra verhoging van de tarieven OZB met 3% voor de komende vier jaren. Daarnaast wordt in 2009 een nieuwe tariefstructuur van kracht waarbij het tarief wordt uitgedrukt in een percentage van de waarde.

Voor het belastingjaar 2009 geldt het prijspeil van 2008. De waardeverhoging over 2007 bedraagt 6,1% voor zover het woningen betreft en 1,7% voor niet-woningen. De waardeverhoging heeft wel consequenties voor het tarief voor 2009, maar niet voor de begroting en de geraamde opbrengsten, omdat de opbrengst reëel constant is en de tarieven daarvan worden afgeleid.

Hondenbelasting:

Vorig jaar is ingestemd met een hernieuwde aanpak van het hondenbeleid. Onderdeel daarvan was het intensiveren van de controle op de hondenbelasting. De intensivering heeft vanwege het nog niet op peil kunnen brengen van de personele bezetting nog niet plaatsgevonden. Inmiddels hebben wij besloten een huis-aan-huiscontrole te laten uitvoeren.

Precarioheffing:

Uit de mei-circulaire 2008 blijkt dat het kabinet de precariovrijstelling voor kabels en leidingen per 2010 in wetgeving wil omzetten. Dat betekent dat Haarlem dan geen precariobelasting meer mag heffen op kabels en leidingen. Daarbij wordt aangegeven dat de derving van inkomsten gevonden kan worden door een verhoging van de OZB in de betreffende gemeente.

Omdat er geen maximumtarieven OZB meer van kracht zijn is dit technisch mogelijk. Het kabinet streeft naar wijziging per 1 januari 2010 en aan de gemeenten is verzocht om hier al per 2009 rekening mee te houden. Het Haarlemse college wijst het verhogen van de OZB ter compensatie van de derving precario-opbrengsten op ondergrondse kabels en leidingen af. De derving van deze precario-inkomsten is in de meerjarenraming verwerkt. Als overigens de mogelijkheid zou blijven bestaan om precario voor kabels en leidingen te continueren, dan blijven wij deze mogelijkheid benutten.

Wij zijn voornemens u begin 2009 een voorstel aan te bieden om een reclamebelasting in de binnenstad in te voeren (zie volgende paragraaf). Dan zal tevens worden voorgesteld de precarioverordening te wijzigen om dubbele belastingheffing te voorkomen. Er wordt dan geen precario meer geheven van gebruikers die, voor het betreffende belastbare feit, een aanslag op grond van de reclamebelasting ontvangen.

Reclamebelasting

Voor 2009 wordt voorgesteld een nieuwe reclamebelasting in te voeren in de binnenstad. Deze belasting kan de gemeente heffen van ondernemers voor openbare aankondigingen die zichtbaar zijn vanaf de openbare weg. Het is de bedoeling om deze belasting, na aftrek van de door de gemeente te maken kosten voor invoering en uitvoering van de belasting, te gebruiken voor de vorming van een ondernemersfonds. Omdat de uitwerking van het een en ander (o.a. inventarisatie aantal reclame uitingen, tariefsberekening e.d.) veel tijd vergt, zal de verordening in januari/februari 2009 aan de raad worden voorgelegd.

Het invoeren van reclamebelasting is op uitdrukkelijk verzoek van de ondernemers in de binnenstad, ondersteund door de Kamer van Koophandel en het MKB.

Rioolrecht:

Met ingang van 2009 wordt u voorgesteld een nieuwe verordening rioolheffing vast te stellen, die gebaseerd is op de 1 januari 2008 van kracht geworden Wet verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken. De heffingsgrondslag is dezelfde als die van het rioolrecht.

In de tariefstelling voor 2009 is nog geen rekening gehouden met de lasten die voortvloeien uit het Gemeentelijk Rioleringsplan (2^e GRP) 2007-2011. Deze waren geraamd op € 15 per aansluiting excl. Inflatiecorrectie.

Op basis van een aanvaarde motie bij de begrotingsbehandeling worden de kosten van de noodzakelijke rioolvoorzieningen eerst helder en duidelijk inzichtelijk gemaakt en voorzien van een onderbouwde "second opinion". Daarbij wordt tevens het systeem van tarifiëring betrokken, gebaseerd op de daadwerkelijk gemaakte investeringen en geraamde lasten.

Afvalstoffenheffing en reinigingsrecht:

Sinds enige jaren hanteert Haarlem als heffingsgrondslag een tijdstipbelasting. Dat wil zeggen dat de woonsituatie per 1 januari van het jaar bepalend is voor het feit of er belasting moet worden betaald. Gebleken is dat Haarlem daarmee een uitzonderingspositie in Nederland inneemt. Het overgrote deel van de gemeenten hanteert als grondslag het tijdvak. Dat impliceert dat uitsluitend betaald hoeft te worden over die periode in het jaar dat feitelijk gebruik wordt gemaakt van een perceel. Voorgesteld wordt daarom in 2009 over te gaan tot deze tijdvakbelasting. Deze heffingsgrondslag past ook in de harmonisatie van de belastingverordeningen van Haarlem en Haarlemmermeer. Beide gemeenten hebben de uitvoering van de belastingen ondergebracht in een gemeenschappelijke regeling Cocensus. Harmonisatie van de belastingen en heffingen draagt bij aan een efficiëntere bedrijfsvoering van Cocensus.

Met betrekking tot het reinigingsrecht is ons beleid er op gericht deze heffing zo spoedig mogelijk te beëindigen. Bedrijven zijn zelf verantwoordelijk voor de inzameling van hun bedrijfsafval, waarvoor ze een contract kunnen afsluiten met een afvalinzamelaar.

Voorwaarde hiervoor is dat er voldoende ondergrondse containers in de binnenstad zijn aangelegd om een grote belasting van de binnenstad met inzamelaars op verschillende dagen en tijdstippen te voorkomen. De implementatie hiervan is dan ook mede afhankelijk is van de voortgang van het plaatsen van de ondergrondse containers.

Bouwleges:

Met betrekking tot de tariefstelling is in de begroting 2009 vermeld dat wij voornemens zijn om een degressief tarief voor te stellen in combinatie met een maximumbedrag. Overweging daarbij is dat de te verrichten gemeentelijke werkzaamheden niet evenredig toenemen met de bouwkosten. Gegevens voor een onderbouwde tariefstelling zijn op dit moment nog niet voor handen. Daarom volstaan wij in dit voorstel met het aanbrengen van een maximumtarief van € 850.000 aan leges totdat een nieuwe tariefstructuur wordt voorgesteld. Voor 2008 betaalde leges boven deze € 850.000 zal het meerdere hierboven aan betreffende aanvrager worden gerestitueerd.

Onder verwijzing naar onze reactie op de aanbevelingen van het Rekenkamerrapport ter zake zijn wij een onderzoek gestart naar de doelmatigheid van de vergunningverlening en wij zullen u over de uitkomsten daarvan informeren. Tevens zullen wij op basis van het cijfermateriaal dat de komende maanden nog wordt aangeleverd een voorstel voorbereiden voor het eventueel invoeren van degressieve tarieven.

Roerende Ruimte Belasting:

Huiseigenaren betalen onroerende zaakbelasting. Woonbooteigenaren niet, omdat woonboten geen onroerende zaken zijn. Om de gelijkheid met huiseigenaren te bewerkstelligen, is het wenselijk om de eigenaren van woonschepen ook een dergelijke belasting op te leggen. Zij profiteren immers ook van de collectieve voorzieningen die de gemeente biedt. De mogelijkheid hiervoor is geschapen door de wettelijke mogelijkheid de roerende ruimte belasting (RBB) in te voeren. Een aantal gemeenten is inmiddels tot invoering overgegaan. Het voornemen bestaat om deze belasting ook in de nabije toekomst in Haarlem in te voeren. In 2009 zal een nota worden uitgebracht met het voorstel tot (her)invoering van de roerende ruimte belasting in 2010.

Brandweerrechten:

Vanwege de regionalisering van de brandweer met ingang van 2009 worden er geen brandweerrechten meer door de gemeente geheven voor verleende diensten of het gebruik van bezittingen.

Voorgesteld wordt de verordening in te trekken per 1-1-2009.

Overzicht opbrengsten uit belastingen en rechten

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Werkelijke opbrengst rekening 2007	Raming opbrengst begroting 2008 ¹	Raming opbrengst begroting 2009	Herberekende opbrengst o.b.v. tarieven 2009	Opbrengstmutatie 2009 ²
Belastingen					
OZB	22.591	23.739	25.177	25.461	284
Hondenbelasting	391	534	550	554	4
Toeristenbelasting	506	439	525	539	14
Precariobelasting	3.500	3.675	3.859	3.905	46
Kabels en leidingen					
Overige precario	734	921	939	956	17
Parkeerbelasting	7.922	8.120	8.378	8.483	105
Totaal belastingen	35.644	37.428	39.428	39.898	+470
Rechten/heffingen					
Rioolrecht	7.638	7.928	8.171 ³	8.388	217
Afvalstoffenheffing	15.499	16.195	16.976 ⁴	16.610	-366
Reinigingsrecht	485	386	394	575	181
Leges	2.828	2.425	2.813	2.883	70
Bouwleges	7.235	4.785	4.844	4.844	-
Begraafrechten	866	762	777	787	10
Havengelden	454	504	380	385	5
Marktgeden	306	393	452	393	-59
Totaal rechten	35.311	33.378	34.807	34.865	+58

Alle belastingen en rechten/heffingen zijn met het inflatiepercentage van 3,25% verhoogd, m.u.v. de bouwleges (tarief gerelateerd aan de hoogte van de bouwsom) en de marktgeden (handhaving tarieven 2008 in afwachting van evaluatie van de effecten van de tariefsverhoging in 2008)

Argumenten

¹ Primaire begroting, zonder wijzigingen

² De meeropbrengst, zoals aangekondigd in de brief van augustus zal worden aangewend ter dekking van extra uitgaven als gevolg van de hogere inflatie.

³ Na aframing vanwege aanvaarding motie B9/063 bij de begroting 2009

⁴ Opbrengst 2009 is via 2^e bestuursrapportage 2008 met € 135.000 verhoogd in het kader van de vernieuwde inzameling binnenstad.

1. Uitwerking Haarlems beleidskader belastingen 2009

1. Inleiding

Bij het vaststellen van de programmabegroting 2009-2013 is rekening gehouden met de opbrengsten uit belastingen en rechten. Deze zijn samengevat weergegeven in de paragraaf lokale heffingen. Op basis van dat beleidskader zijn nu concreet de tarieven van de belastingen en rechten voor 2009 berekend en opgenomen in de nieuwe belastingverordeningen voor 2009. Omdat bij de rechten de kostendekkendheid het uitgangspunt is, wordt in dit voorstel de mate van kostendekkendheid inzichtelijk gemaakt.

Voorts wordt bij elk afzonderlijke belasting en heffing een specifieke toelichting gegeven op omstandigheden of eerdere besluitvorming die in acht genomen dienen te worden bij de berekening en vaststelling van de tarieven. Eventuele afwijkende opbrengsten t.o.v. de begroting 2009 worden aangegeven.

Tenslotte wordt voorgesteld de desbetreffende verordeningen voor 2009 vast te stellen.

2. Inzicht in wettelijke ontwikkelingen

- Afschaffing van precario kabels en leidingen;

In 2004 heeft de Tweede Kamer de wens uitgesproken de precariobelasting op kabels en leidingen af te schaffen. Tot dusverre is aan deze wens nog geen invulling gegeven omdat de te derven inkomsten van de gemeenten gecompenseerd dienden te worden.

Uit de mei-circulaire 2008 blijkt dat het kabinet de gewenste vrijstelling per 2010 in wetgeving wil omzetten. Daarbij wordt aangegeven dat de compensatie van de derving van inkomsten gevonden moet worden door een verhoging van de OZB in de individuele gemeente. Nu er geen maximumtarieven OZB meer van kracht zijn is dit een mogelijkheid.

Het kabinet streeft naar wijziging per 1 januari 2010 en aan de gemeenten is verzocht om hier al per 2009 rekening mee te houden. Het college wijst het verhogen van de OZB ter compensatie van de derving van precario-opbrengsten op ondergrondse kabels en leidingen af.

- invoering brede rioolheffing;

Op 1 januari 2008 is de Wet verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken in werking getreden. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- verankering grondwaterzorg voor gemeenten voor openbaar gemeentelijk gebied
- splitsing van afvalwaterzorgplicht en hemelwaterzorgplicht
- verbreding van de afvalwaterzorgplicht
- invoering van de brede rioolheffing ter bekostiging van alle gemeentelijke wateropgaven.

Als gevolg hiervan kunnen gemeenten de zogenaamde brede rioolheffing al vanaf 2008 invoeren, maar moeten deze uiterlijk met ingang van 2010 invoeren.

Op 17 januari 2008 is het Gemeentelijk Rioleringsplan 2007-2011(2^e GRP) door de raad vastgesteld. Voor de planperiode is bezien welke investeringen noodzakelijk

zijn op het gebied van afvalwaterinzameling, afvalwatertransport en afvoer van overtollig regen-en grondwater. Hiermee kunnen de doelen worden bereikt voor de verbrede rioleringszorg. Het geprognosticeerde benodigde investeringsvolume in deze planperiode bedraagt € 57,7 miljoen. Alle financiële en personele aspecten rondom de verbrede rioleringszorg (dus incl. het grondwater) zijn in dit 2e GRP verwerkt. Daarmee is de basis gelegd voor het invoeren van een rioolheffing met ingang van 2009. Hiertoe wordt u een nieuwe verordening, gebaseerd op modelverordening van VNG, ter vaststelling aangeboden.

In de tariefstelling voor 2009 is echter nog geen rekening gehouden met de lasten die hieruit voortvloeien. Op basis van een aanvaarde motie bij de begrotingsbehandeling 2009 is vastgelegd dat de kosten van de noodzakelijke rioolvoorzieningen eerst helder en duidelijk inzichtelijk gemaakt en voorzien van een onderbouwde "second opinion". Daarbij wordt tevens het systeem van tarifiëring betrokken, gebaseerd op de daadwerkelijk gemaakte investeringen en geraamde lasten. Indien de "second opinion" niet of slechts marginaal tot lagere kosten leidt, zal het tarief het volgende jaar extra verhoogd dienen te worden, omdat een deel van de dekking is weggevallen.

- **Macronorm OZB;**

Bij de afschaffing van de limitering van de OZB-tarieven per 1 januari 2008 heeft het kabinet wel een voorbehoud gemaakt dat de opbrengststijging voor de OZB landelijk beperkt moest blijven. Daartoe is een macronorm ingesteld die de maximale opbrengststijging, landelijk, voor een begrotingsjaar aangeeft. Voor 2009 is die bepaald op 6,11%. Deze norm heeft geen invloed op de autonome bevoegdheid van de gemeente om tarieven vast te stellen. Een landelijke overschrijding van de norm kan tot een correctie leiden op het gemeentefonds.

- **Tarief OZB voortaan in een percentage;**

Bij de berekening van de tarieven voor 2009 dient voorts rekening te worden gehouden dat met ingang van 2009 het tarief niet meer wordt berekend naar waarde-eenheden van € 2.500, maar als een percentage van de heffingsmaatstaf i.c. de waarde. Voor de vergelijkbaarheid hebben we daarom eerst het tarief voor 2009 berekend per € 2500 waarde-eenheden en deze vervolgens omgezet in een percentage van de waarde.

3. Het tarievenbeleid 2009

Het belastingbeleid in Haarlem is gebaseerd op twee uitgangspunten, te weten inflatieaanpassing en kostendekkendheid.

Kostendekkendheid houdt in dat de tarieven zo vastgesteld worden dat de geraamde opbrengsten de geraamde kosten niet overschrijden.

De belangrijkste voorbeelden van kostendekkende tarieven zijn de afvalstoffenheffing en het rioolrecht.

Een ander uitgangspunt is dat de belastingen en tarieven die niet kostendekkend hoeven te zijn of nog niet kostendekkend zijn, worden aangepast met het inflatiepercentage. Het inflatiepercentage voor 2009 is volgens de recent uitgebrachte Macro Economische Verkenningen berekend op 3,25%.

Voorgesteld wordt dit percentage toe te passen als generieke tariefstijging van de gemeentelijke belastingen en rechten, tenzij er specifieke andere afspraken zijn gemaakt of volledige kostendekkendheid bij rechten reeds is bereikt.

Met betrekking tot de opbrengsten uit belastingen en rechten/heffingen dient voorts rekening gehouden te worden dat een gedeelte van de opbrengst niet kan worden ingevorderd. In verband hiermede wordt – daar waar relevant - per belastingsoort rekening gehouden met derving van opbrengsten van 0,5%. Deze derving wordt verdisconteerd in de tarieven.

4. Kwijtscheldingsbeleid

Het kwijtscheldingsbeleid is niet gewijzigd t.o.v. 2008. De gemeente Haarlem hanteert ten aanzien van de normbedragen een kwijtscheldingspercentage van 100% voor de afvalstoffenheffing, de leges woonvergunningen, de leges voor gehandicaptenparkeren en voor 50% op de hondenbelasting voor zover het de eerste hond betreft. Met ingang van 2009 zal gebruik worden gemaakt van de mogelijkheid om geautomatiseerde kwijtschelding te gaan verlenen. Met het oog daarop zullen degenen die op basis van hun inkomen in 2008 in aanmerking zijn gekomen voor volledige kwijtschelding een aanschrijving ontvangen waarin verzocht wordt om in te stemmen met een inkomenstoets door het Inlichtingenbureau (opgericht door het Ministerie van SZW en de VNG). Valt deze toets ‘positief’ uit dan kan geautomatiseerd kwijtschelding worden verleend voor 2009. Voordeel van deze aanpak is de klantvriendelijkheid en de besparing die het oplevert op de diverse administratieve trajecten.

Voor kwijtschelding is in de begroting een raming opgenomen van € 960.000, gebaseerd op verleende kwijtschelding over voorgaande jaren.

5. Handreiking kostentoerekening

De handreiking kostentoerekening van het Ministerie van Binnenlandse Zaken is in juli 2007 uitgebracht als uitvloeisel van het project Vereenvoudiging Vergunningen van het kabinet. De handreiking bevat richtlijnen omtrent de vraag welke kosten volgens wet en/of jurisprudentie mogen worden doorberekend in de rechten, die maximaal 100% kostendekkend mogen zijn. Aanleiding hiertoe was o.m. de hoogte van en verschil in legestarieven en de enorme diversiteit die we in Nederland kennen aan vergunningen.

De hoofdlijn inzake kostentoerekening is als volgt.

Directe kosten die rechtstreeks samenhangen c.q. worden veroorzaakt vanuit de gemeente verrichte dienstverlening kunnen worden doorberekend zoals personeels- en huisvestingslasten, specifieke automatiseringskosten en materiele lasten.

Ook overheadkosten kunnen worden verhaald, voor zover deze kosten in enig verband staan met de specifieke dienstverlening, zoals kosten van ondersteuning en management t.b.v. die dienstverlening.

Andere indirecte kosten zoals:

- beleidsvoorbereiding en algemene inspraakprocedures;
- handhaving, toezicht en controle (behoudens 1^e controle). De wetgever is van oordeel dat de 1^e controle op het nakomen van de vergunningsvoorschriften het karakter heeft van een specifieke controle, met name gericht op het nakomen van de opgelegde voorwaarden;
- bezwaar-en beroepschriften;

dienen uit de algemene middelen te worden bekostigd.

De uitgangspunten als hiervoor genoemd worden onverkort toegepast voor de berekening van de tarieven in Haarlem. Dit betekent overigens niet dat nu alles eenduidig is. Zo is algemeen toegestaan dat een gedeelte van de kosten van

straatvegen (als directe kosten) mogen worden doorberekend in afvalstoffenheffing en rioolheffing, omdat straatvegen hogere lasten voorkomt. Nergens ligt echter de geaccepteerde hoogte van doorrekening vast. Hiervoor is vaak aanvullende jurisprudentie noodzakelijk. In het onderzoek naar de rechtmatigheid van de bouwleges is door de Rekenkamer geconcludeerd dat de kosten die in rekening worden gebracht voor bouwleges rechtmatig zijn. Haarlem hanteert gangbare normen voor de toerekening van kosten. De wijze van toerekening van kosten voor bouwleges wordt ook voor de andere heffingen toegepast. Daarbij wordt wel aangetekend dat ondanks verschillende publicaties, waaronder de hiervoor genoemde handreiking, er geen dwingende harde norm is voor de toerekening van kosten.

6. Haarlem vergeleken

Jaarlijks publiceert het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) een belastingoverzicht grote gemeenten. In dat rapport neemt een vergelijking van de woonlasten een belangrijke plaats in. De woonlasten zijn berekend als de som van de OZB, het rioolrecht en de afvalstoffenheffing. Uit de woonlastentabel 2008, waarin de uitkomsten voor de 36 grootste gemeenten op een rij zijn gezet, blijkt dat Haarlem een bescheiden plaats inneemt. Zo zijn burgers in 24 grote gemeenten duurder uit, terwijl men in 11 grote gemeenten goedkoper uit is dan de Haarlemse inwoners.

Een vergelijking van Haarlem met gemeenten met een soortgelijk inwonertal of met overeenkomsten met de Haarlemse stadsstructuur geeft het volgende beeld.

Woonlasten 2008

gemeente	OZB-eigenaar	afvalst. heffing	rioolrecht	Nr.	woonlasten	In %
Nijmegen	368,12	91,74	230,40	8	690,27	100
Leiden	373,45	172,85	108,00	7	654,30	95
Groningen	202,39	331,92	119,05	6	653,36	95
Haarlemmermeer	246,33	280,68	112,00	5	639,01	93
Breda	191,50	328,20	112,44	4	625,00	91
Haarlem	203,40	277,80	104,48	3	585,68	85
Arnhem	329,14	178,32	40,47	2	547,93	79
Tilburg	170,71	244,52	77,89	1	493,12	71

7. Ontwikkeling lokale lastendruk

Bij de bepaling van de lokale lastendruk kijken we naar de ontwikkeling van de zogenoemde woninggebonden belastingen, te weten OZB, afvalstoffenheffing en rioolrecht. In de navolgende tabel geven we inzicht in de opbouw van de lokale lastendruk in Haarlem in 2007, 2008 en 2009. Bij de berekening is uitgegaan van een gemiddelde waarde van een koopwoning in Haarlem, die wordt bewoond door de eigenaar met een meerpersoonshuishouden.

Omdat de ontwikkeling van de lokale lasten is gebaseerd op een gemiddelde, kan de feitelijke lastenontwikkeling voor een individuele burger hiervan afwijken. Dat wordt onder andere bepaald door de feitelijke waarde - en de waardeontwikkeling - van de woning.

Lokale lastendruk voor een gemiddelde woning in Haarlem

	2007	2008	2009
Rioolheffing	102	104	108
Afvalstoffenheffing	272	278	290
OZB eigenarendeel	194	203	216
Totaal	568	585	614
Totaal in %	100%	103%	108%

8. Uitvoering belastingheffing

De gemeenten Haarlem en Haarlemmermeer hebben in 2006 besloten om te gaan samenwerken op het gebied van de gemeentelijk belastingen. De samenwerking heeft in 2007 zijn beslag gekregen in een gemeenschappelijke regeling genaamd "Cocensus". "Cocensus" voert een aantal via de dienstverleningsovereenkomst gespecificeerde taken uit voor beide gemeenten. Daarbij is het efficiënt om daar waar mogelijk, zonder aan de beleidsbevoegdheid van de individuele gemeenten te tornen, gelijklopende bepalingen op te nemen, bijvoorbeeld t.a.v. de heffingsgrondslag. Daar waar van toepassing zal bij de toelichting op de individuele verordeningen worden voorgesteld een bepaling te synchroniseren met die van de Haarlemmermeer. Het omgekeerde vindt eveneens plaats.

Een voorbeeld is de Haarlemse afvalstoffenheffing (omzetting van tijdstip naar tijdvak heffing).

2. Inzicht in de afzonderlijke belastingen:

2.1. Onroerende zaakbelastingen

Toelichting:

Uitgangspunt voor de berekening van de tarieven is een opbrengst die gecorrigeerd is met een aanpassing voor inflatie en met de uitkomsten van het coalitie-akkoord sociaal en solide.

De totale tariefsstijging OZB komt daarmee voor 2009 uit op 6,25%, namelijk 3,25% inflatiecorrectie en 3% verhoging uit het coalitie-akkoord .

In het bestuursakkoord is afgesproken dat gemeenten een waardestijging van het onroerend goed als gevolg van herwaardering in principe vertalen in een evenredige daling van het tarief. Dit uitgangspunt heeft Haarlem ook in het verleden bij herwaarderingen gehanteerd en dat betekent dat de stijging van de WOZ-waarde gemiddeld genomen wordt gecompenseerd door een gelijktijdige en even grote daling van de tarieven. Voor de berekening van de tarieven is uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

<u>Uitgangspunten:</u>	
<i>Inflatie</i>	<i>3,25%</i>
<i>Waardestijging woningen⁵</i>	<i>6,1%</i>
<i>Waardestijging niet-woningen⁶</i>	<i>1,7%</i>
<i>Gewenste opbrengst stijging OZB</i>	<i>6,25%</i>

Sinds 2007 wordt het onroerend goed jaarlijks gewaardeerd op grond van de Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ). Cocensus voert voor Haarlem deze waardering uit. Hiermee volgt de WOZ-waarde jaarlijks de markontwikkeling. Voor het belastingjaar 2009 geldt voor de aanslag OZB de naar prijspeil van 1 januari 2008 vastgestelde waarde van het onroerend goed. De waardestijging over 2007 bedraagt 6,1% voor zover het woningen betreft en 1,7% voor niet-woningen. Deze waardestijging heeft wel consequenties voor het tarief voor 2009, maar niet voor de begroting en de geraamde opbrengsten.

De waarde van de woningen in Haarlem is gemiddeld met 6,1% gestegen, de waarde van de niet-woningen met gemiddeld 1,7%. Het constant houden van de tarieven op die van 2008 zou leiden tot 6,1% meer opbrengst over de woningen en 1,7% over de niet-woningen (excl. Areaaluitbreiding). Om een opbrengststijging van 6.25% te realiseren dient het woningtarief met 0,15% verhoogd te worden en de niet-woningtarieven met 4,55%.

Bij de afschaffing van de limitering van de ozb-tarieven per 1 januari 2008 heeft het kabinet wel een voorbehoud gemaakt dat de opbrengststijging voor de OZB landelijk beperkt moest blijven. Daartoe is een macronorm ingesteld die de

⁵ Gegevens van Cocensus 6 november 2008.

⁶ Gegevens van Cocensus 6 november 2008.

maximale opbrengststijging, landelijk, voor een begrotingsjaar aangeeft. Voor 2009 is die bepaald op 4,99%. Deze norm heeft geen invloed op de autonome bevoegdheid van de gemeente om tarieven vast te stellen. Een landelijke overschrijding van de norm kan tot een correctie leiden op het gemeentefonds.

Bij de berekening van de tarieven voor 2009 dient voorts rekening te worden gehouden dat met ingang van 2009 het tarief niet meer wordt berekend naar waarde-eenheden van € 2.500, maar als een percentage van de heffingsmaatstaf i.c. de waarde.

Voor de vergelijkbaarheid is daarom eerst het tarief voor 2009 berekend per € 2500 waarde-eenheden en vervolgens omgerekend in een percentage van de waarde.

Tariefoverzicht

	<i>2008</i> <i>per</i> <i>€ 2.500 waarde</i>	<i>2009</i> <i>per</i> <i>€ 2.500 waarde</i>	<i>Stijgings</i> <i>percen-</i> <i>tage</i>	<i>2009</i> <i>Nieuwe</i> <i>grondslag</i> ⁷
<i>OZB-eigenaar-woningen</i>	<i>€ 2,19</i>	<i>€ 2,19</i>	<i>0,15%</i>	<i>0,08773</i>
<i>OZB-eigenaar-niet-woningen</i>	<i>€ 3,82</i>	<i>€ 3,99</i>	<i>4,55%</i>	<i>0,15975</i>
<i>OZB-gebruiker-niet-woningen</i>	<i>€ 3,06</i>	<i>€ 3,19</i>	<i>4,55%</i>	<i>0,12796</i>

Uitgaande van deze tarieven en rekening houdend met de areaal-uitbreiding van ca. € 150.000.000 (waarde woningen) kan een opbrengst voor 2009 worden geraamd van € 25.461.000, te specificeren als volgt:

Overzicht opbrengsten OZB

<i>bedragen x</i> <i>€ 1.000</i>	<i>Jaarre-</i> <i>kening</i> <i>2007</i>	<i>Werkelijk</i> <i>2007</i> <i>Per 1 juli</i> <i>2008</i>	<i>Raming</i> <i>2008</i>	<i>Raming</i> <i>begroting</i> <i>2009</i>	<i>Berekening</i> <i>conform</i> <i>tariefstelling</i> <i>2009</i>
<i>Opbrengst</i> <i>totaal</i>	<i>22.591</i>	<i>22.950</i>	<i>23.739</i>	<i>25.177</i>	<i>25.461</i>
<i>- Eigenaar</i> <i>woning</i>	<i>13.406</i>	<i>13.650</i>	<i>14.300</i>		<i>15.335</i> ⁸
<i>- Eigenaar</i> <i>niet-woning</i>	<i>5.486</i>	<i>5.524</i>	<i>5.580</i>		<i>5.929</i> ⁹
<i>- gebruiker</i> <i>niet-woning</i>	<i>3.699</i>	<i>4.076</i>	<i>3.950</i>		<i>4.197</i> ¹⁰
<i>-verminde-</i> <i>ringen</i> ¹¹		<i>-300</i>	<i>- 159</i>		

⁷ Omrekening gaat volgens formule: (tarief/€ 2.500) x 100% op basis van de niet-afgeronde tarieven. Deze bedroegen resp. € 2,19328 voor woningen en resp. € 3,99381 en € 3,19923 voor de niet-woningen.

⁸ = 14.300 vermeerderd met 133 areaaluitbreiding en 6,25% tariefstijging

⁹ = 5.580 vermeerderd met 6,25% tariefstijging

¹⁰ = 3.950 vermeerderd met 6,25% tariefstijging

¹¹ De geraamde opbrengsten dienen gecorrigeerd te worden met verminderingen tengevolge van bezwaarschriften of bijstellingen op grond van nieuwe feiten en omstandigheden

De tarieven kunnen als volgt worden weergegeven:

	Tarief 2007	Tarief 2008	Tarief 2009	NieuwTarief 2009 (in %van de waarde)
- Eigenaar woning	2,23	2,19	2,19	0,08773
- Eigenaar niet-woning	3,78	3,82	3,99	0,15975
- Gebruiker Niet-woning	3,03	3,06	3,19	0,12976

Ontwikkeling WOZ-waarden X € 1.000

	WOZ- waarden 2007	WOZ- waarden 2008	Areaal- uitbreiding 2009	Waarde- Stijging 2009	WOZ- waarden 2009
<i>Totale waarde</i>	<i>19.050.000</i>	<i>20.390.000</i>	<i>150.000</i>	<i>777.000</i>	<i>21.317.000</i>
<i>Woningen</i>	<i>15.350.000</i>	<i>16.640.000</i>	<i>150.000</i>	<i>665.000</i>	<i>17.455.000</i>
<i>Niet-woningen</i>	<i>3.700.000</i>	<i>3.750.000</i>	<i>-</i>	<i>112.000</i>	<i>3.862.000</i>

2.2 Hondenbelasting

Toelichting

In juli 2007 is ingestemd met een hernieuwde aanpak van het hondenbeleid. Deze aanpak is gericht op terugdringing van overlast en het op niveau brengen van de tarieven hondenbelasting. Belangrijke peilers daarbij zijn de specifieke handhaving op het hondenbeleid en de controle op het hondenbestand.

De uitvoering van dit beleid is o.m. afhankelijk van aanstelling van de handhavers. Vanwege te vervullen vacatures heeft intensivering van het specifieke controlebeleid nog niet plaatsgevonden. De opbrengst hondenbelasting bleef hierdoor achter bij de raming.

Begin 2008 bedroeg het aantal honden iets meer dan 5.000, terwijl rekening was gehouden met 6.118 en voor 2009 met 6.571.

Inmiddels hebben wij besloten een huis-aan- huiscontrole te laten uitvoeren door een gespecialiseerd bureau. Wij gaan er van uit dat dit zal leiden tot een aanmerkelijk hoger aantal geregistreerde honden.

Voor 2009 gaan wij vooralsnog uit van een aantal van ca. 6.600. Als de resultaten van de huis- aan- huiscontrole bekend zijn zal de opbrengststraming daarop worden afgestemd.

Ten aanzien van de tarieven voor 2009 wordt voorgesteld deze met het inflatiepercentage van 3,25% te verhogen, alsmede met 0,5% voor niet invorderbare debiteuren en de tarieven af te ronden op hele Euro's

Overzicht opbrengst hondenbelasting

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Realisatie 2007	Raming 2008	Raming 2009
Opbrengst totaal	391	534	554 ¹²

Data hondenbelasting

	Tarief 2007	Tarief 2008	Tarief 2009
- Eerste hond	69,25	76	79
- Tweede hond	113,71	129	134
- Derde hond	149,69	233	242
- Kennel	304,57	335	348
	Aantal 2007	Aantal 2008	Aantal 2009
- Eerste hond	4.729	4.658	6.000
- Tweede hond	337	328	500
- Derde en volgende hond/kennel	22	23	50

2.3 Toeristenbelasting

Toelichting:

De *toeristenbelasting* wordt geheven voor het houden van verblijf (al dan wel of niet met overnachten) binnen de gemeente door personen die niet woonachtig zijn in de gemeente.

Er wordt geen toeristenbelasting geheven op het verblijf in zieken- en verzorgingstehuizen. Als belastingplichtige voor de toeristenbelasting is degene aangemerkt die gelegenheid tot verblijf biedt: de hotelier, campingexploitant etc. De verblijfbieder mag de belasting doorberekenen aan de verblijfhouder.

De tarieven moeten min of meer aansluiten bij het aantal personen en de duur van het verblijf. Wezenlijk is dat indien er van een verblijfbieder wordt geheven deze voor het verblijf een vergoeding moet ontvangen. Brengt deze voor het verblijf niets in rekening dan kan er ook niet van de verblijfshouder worden geheven.

De heffingsmaatstaf kan een vast bedrag per overnachting zijn, zoals wij nu toepassen, maar ook differentiaties naar leeftijd, groepsgrootte of naar een percentage van de overnachtingsprijs zijn mogelijk. In 2009 gaan wij de onderzoeken of het mogelijk is een tarief in te voeren op basis van een percentage van de overnachtingsprijs, zonder dat de administratieve lastendruk daardoor toeneemt.

De gemeente Haarlem hanteert vooralsnog een vast tarief afhankelijk van het soort overnachting, te weten in een hotel, pension, of camping. De tarieven zouden jaarlijks geïndexeerd dienen te worden met het inflatiepercentage. Vanwege de

¹² incl. inflatiecorrectie van 3,25%

afrondding van de tarieven op € 0,05 is de indexatie de afgelopen jaren achterwege gebleven. Daarom wordt nu voorgesteld het tarief met afgerond op € 0,10 te verhogen.

Overzicht opbrengsten toeristenbelasting

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Realisatie 2007	Raming 2008	Raming 2009
Opbrengst totaal	506	439	539

Vanaf 2007 is het aantal hotelovernachtingen toegenomen i.v.m. uitbreiding van het aantal accommodaties (hotel-restaurant Stempels en Grand Hotel Fans Hals). Deze uitbreiding was nog niet verwerkt in de opbrengstraming voor 2008.

Data toeristenbelasting

	Tarief 2007	Tarief 2008	Tarief 2009
- Per hotelovernachting	1,90	1,90	2,00
- Op een camping	0,80	0,80	0,90

	Aantal 2007	Aantal 2008 ¹³	Aantal 2009
- Per hotelovernachting	261.886	248.000	265.000
- Op een camping	10.520	9.500	10.000

2.4 Precariobelasting

Toelichting:

In 2004 heeft de Tweede Kamer de wens uitgesproken de precariobelasting op kabels en leidingen af te schaffen. Tot dusverre is aan deze wens nog geen invulling gegeven omdat de te derven inkomsten van de gemeenten gecompenseerd diende te worden.

Uit de mei-circulaire 2008 blijkt dat het kabinet de gewenste vrijstelling per 2010 in wetgeving wil omzetten. Daarbij wordt aangegeven dat de derving van inkomsten gecompenseerd kan/moet worden door een verhoging van de OZB in de gemeente. Nu er geen maximumtarieven OZB meer van kracht zijn is dit een mogelijkheid, maar dan is er geen sprake van een acceptabele vorm van compensatie. Het kabinet streeft naar wijziging per 1 januari 2010 en aan de gemeenten is verzocht om hier al per 2009 rekening mee te houden.

De precario-opbrengst voor kabels en leidingen wordt met 3% boven inflatie verhoogd, analoog aan de verhoging van de OZB-tarieven, alsmede met 3,25% inflatiepercentage, waardoor de totale tariefsstijging 6,25% bedraagt. De overige tarieven van de precariobelasting worden in 2009 met 3,25% inflatiecorrectie en 0,5% compensatie niet-invorderbare debiteuren ofwel met 3,75% verhoogd.

Voorts is in de tarieventabel bij de precarioverordening een vereenvoudiging aangebracht t.a.v. woonschepen. Het ligplaatsgeld, het tarief voor een steiger boven

¹³ conform voorlopige aanslag 2008

de openbare grond en openbaar water, een paal bij het woonschip en het gebruik van de grond als tuin is samengevoegd in één tarief per m2.

Overzicht opbrengsten precariobelasting

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Realisatie 2007	Raming 2008	Raming 2009	Herberekende opbrengst o.b.v. tarieven 2009
Opbrengst totaal	4.234	4.596	4.798	4.861
Opbrengst kabels en leidingen	3.500	3.675	3.859	3.905
Opbrengst overig	734	921	939	956

Data precario

	Tarief- stijging 2007	Tarief- stijging 2008	Tarief- stijging 2009
Kabels en leidingen in %	4%	5%	6,25%
Overig in %	1%	2%	3,75%

2.5 Parkeerbelasting

Toelichting

In Haarlem zijn de parkeerbelastingverordening en de parkeerverordening gecombineerd tot een parkeerreguleringsverordening. Deze verordening bevat thans de legestarieven voor de verschillende parkeerontheffingen. Vanwege het tijdig kunnen afgeven van de parkeervergunningen voor 2009 is de tariefstelling en het vaststellen van de verordening parkeerregulering reeds in een eerder stadium in uw raad aan de orde geweest. De tarieven zijn met gemiddeld 3,25% verhoogd en de verordening is bij raadsbesluit van 18 september 2008 vastgesteld.

Overzicht opbrengsten parkeerbelasting

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Realisatie 2007	Raming 2008	Raming 2009	Berekening conform tariefstelling 2009
Opbrengst totaal	7.922	8.120	8.378	8.483

De opbrengsten parkeerbelastingen kunnen als volgt worden uitgesplitst:

Uitsplitsing opbrengsten parkeerbelastingen:

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Realisatie 2007	Raming 2008	Raming 2009	Berekening conform tariefstelling 2009
straatparkeren	5.461	5.609	5.819	5.892
vergunningen	1.731	1.766	1.800	1.823
Leges/overigen	730	745	759	768

Overzicht tariefsstijging

	Tarief- stijging 2007	Tarief- stijging 2008	Tarief- stijging 2009
	1%	2%	3,25%

Voor 2009 zijn de volgende tarieven van toepassing:

<i>1</i>	<i>De tarieven voor meterparkeren bedragen:</i>	
<i>a.</i>	<i>In de binnenstad per 60 minuten</i>	€ 2,50
<i>b.</i>	<i>In Schalkwijk</i>	
	<i>eerste 60 minuten</i>	€ 0,20
	<i>tweede 60 minuten</i>	€ 0,50
	<i>Derde en verdere 60 minuten</i>	€ 1,00
<i>c.</i>	<i>In de overige gebieden</i>	€ 1,70
<i>d.</i>	<i>Bij parkeerapparatuur in zone D tot een maximum van € 4 per dag</i>	€ 1,70
	<i>Kosten naheffingsaanslag</i>	€ 49,00
<i>2</i>	<i>De tarieven voor het vergunninghoudersparkeren bedragen:</i>	
<i>a.</i>	<i>Geheel Haarlem</i>	€ 173,00
<i>b.</i>	<i>Binnenstad en Schalkwijk</i>	€ 127,00
<i>c.</i>	<i>Overige gebieden</i>	
	<i>eerste auto</i>	€ 70,00
	<i>tweede auto</i>	€ 211,00
	<i>derde auto</i>	€ 281,00
	<i>vierde auto</i>	€ 351,00
	<i>vijfde en verdere auto</i>	€ 421,00
	<i>Bedrijvenvergunning binnenstad</i>	€ 127,00
	<i>Bedrijvenvergunning belanghebbend gebied</i>	€ 70,00
	<i>Zone A vergunning (tarief 1^e auto + binnensrad)</i>	€ 197,00
<i>d.</i>	<i>Bezoekersvergunning</i>	€ 11,00
<i>e.</i>	<i>Tijdelijke vergunning</i>	
	<i>dag</i>	€ 24,00
	<i>dagdeel</i>	€ 12,00
<i>3</i>	<i>De tarieven voor de leges bedragen:</i>	
<i>a.</i>	<i>Ontheffing parkeren trottoirs</i>	
	<i>voetgangers- en belanghebbendengebied</i>	
	<i>dag</i>	€ 24,00
	<i>dagdeel</i>	€ 12,00
<i>b.</i>	<i>Overige ontheffingen</i>	€ 24,00
	<i>Duplicaat vergunning</i>	€ 25,00

Ter vergelijking zijn de tarieven die de diverse andere gemeenten hanteren voor parkeren in de binnenstad en voor vergunningparkeren (eveneens in de binnenstad) naast elkaar gezet. Waar mogelijk is daarbij gebruik gemaakt van de voorgestelde tarieven voor 2009 en anders de vastgestelde tarieven voor 2008.

Vergelijking parkeertarieven met andere gemeenten

	Tarief openlucht parkeren binnenstad per uur
Amsterdam 2008	4,80
Haarlem, voorstel 2009	2,50
Amersfoort 2008	2,20
's-Hertogenbosch 2008	2,20
Tilburg, voorstel 2009	2,10
Leiden 2008	2,00
Eindhoven 2008	2,00
Zaanstad, voorstel 2009	1,75
Amstelveen 2008	1,71*
Breda 2008	1,70

* € 1 per 35 min.

	Tarief vergunningparkeren binnenstad per jaar
Eindhoven 2008	240,00*
's-Hertogenbosch 2008	186,00
Amsterdam 2008	165,30
Leiden 2008	160,00
Tilburg, voorstel 2009	141,20
Zaanstad, voorstel 2009	132,00
Haarlem, voorstel 2009	127,00
Amersfoort	81,30
Breda 2008	72,00
Amstelveen 2008	67,00

*) Tarief met plaatsgarantie. Zonder plaatsgarantie € 96

3. Inzicht in opbrengsten en kostendeckendheid van de afzonderlijke rechten/heffingen

3.1 Rioolheffing

Toelichting:

GRP 2007-2011 en invoering brede rioolheffing

Op 1 januari 2008 is de Wet verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken in werking getreden. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- verankering grondwaterzorg voor gemeenten voor openbaar gemeentelijk gebied
- splitsing van afvalwaterzorgplicht en hemelwaterzorgplicht
- verbreding van de afvalwaterzorgplicht
- invoering van de brede rioolheffing ter bekostiging van alle gemeentelijke wateropgaven.

Als gevolg hiervan kunnen gemeenten de zogenaamde brede rioolheffing al vanaf 2008 invoeren, maar moeten deze uiterlijk met ingang van 2010 invoeren.

Op 17 januari 2008 is het Gemeentelijk Rioleringsplan 2007-2011(2^e GRP) door de raad vastgesteld. Voor de planperiode is bevestigd welke investeringen noodzakelijk zijn op het gebied van afvalwaterinzameling, afvalwatertransport en afvoer van overtollig regen- en grondwater. Hiermee kunnen de doelen worden bereikt voor de verbrede rioleringszorg. Het geprognosticeerde benodigde investeringsvolume in de planperiode bedraagt € 57,7 miljoen.

Alle financiële en personele aspecten rondom de verbrede rioleringszorg (dus incl. het grondwater) zijn in dit 2e GRP verwerkt.

Daarmee is de basis gelegd voor het invoeren van een rioolheffing met ingang van 2009. Hiertoe wordt u een nieuwe verordening, gebaseerd op modelverordening van VNG, ter vaststelling aangeboden.

Tarieven en kostendeckening

In de tariefstelling voor 2009 is echter nog geen rekening gehouden met de lasten die uit het 2^e GRP voortvloeien. Op basis van een aanvaarde motie bij de begrotingsbehandeling worden de kosten van de noodzakelijke rioolvoorzieningen eerst helder en duidelijk inzichtelijk gemaakt en voorzien van een onderbouwde “second opinion”. Daarbij wordt tevens het systeem van tarifiëring betrokken, gebaseerd op de daadwerkelijk gemaakte investeringen en geraamde lasten. Indien de “second opinion” niet of slechts marginaal tot lagere kosten leidt, zal het tarief het volgende jaar extra verhoogd dienen te worden, omdat een deel van de dekking is weggevallen. In de tariefberekening voor 2009 is nu uitsluitende rekening gehouden met een inflatiecorrectie van 3,25%.

Voorts is in de herberekening, mede op grond van de hiervoor al genoemde handreiking kostentoe rekening leges en tarieven, de aan de riolering door te belasten kosten herzien en gebaseerd op werkelijke toerekening in plaats van een forfaitaire toerekeningen of vast aandelen. Aanvaard uitgangspunt daarbij is (ook volgens bestendige jurisprudentie) dat 1/3 gedeelte van de kosten van machinaal vegen worden doorberekend in de kosten van riolering en eveneens voor 1/3 gedeelte in de kosten van afvalverwijdering. Door deze herberekening daalt de

kostendeckendheid naar 97%. Vanwege de al eerder vastgelegde tariefstijging ter bekostiging van het GRP stellen wij u voor de tarieven niet verder te verhogen. Exploitatatieverschillen zullen via de egalisatievoorziening verrekend worden.

Overzicht lasten en baten riolering

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Rekening 2007	Raming 2008	Raming 2009 ¹⁴	Herbere- kende kosten en opbrengst o.b.v. tarieven 2009
Opbrengst totaal	7.638	7.968	8.171	8.388 ¹⁵
Lasten totaal	7.638	7.968	8.354	8.854
Specificatie lasten:				
<i>Kosten product riolering</i>	6.930	7.238		7.393
<i>Forfaitair aandeel vegen Toerekenen 33% van de werkelijke kosten van machinaal vegen</i>	170	149		998
<i>drijfafval</i>	207	205		
<i>Perceptiekosten</i>	396	388		124
<i>BTW vast bedrag BTW werkelijk</i>	218	218		339
<i>Egalisatievoorziening GRP</i>	-283	-230		0
Kostendeckendheid	100%	100%		95%

Data rioolheffing

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Rekening 2007	Werkelijk 2007 per 1 juli 2008	Raming 2008	Werkelijk 2008 per 1 juli	Raming 2009	Herbere- kende opbrengst o.b.v. tarieven 2009
- Tarief Eigendom	102,22		104,48		107,88	
- Tarief eigendom	43,92		44,79		46,25	
- Aantal Eigendom		74.845		75.210		75.700
- Aantal klein eigendom		3.926		3.898		3.900
- Opbrengst eigendom		7.650.000		7.858.000		8.167.000
- Opbrengst klein eigendom		172.000		175.000		180.000
Tariefstijging	4,5%		2%		3,25%	

¹⁴ Na verwerking motie B9/063, zoals aanvaard bij de begrotingsbehandeling 2009

¹⁵ incl. legesontvangsten

3.2 Afvalstoffenheffing en reinigingsrecht

Toelichting:

Onder de naam reinigingsheffingen worden in Haarlem twee soorten heffingen geheven: de afvalstoffenheffing en het reinigingsrecht.

a) reinigingsrecht

Bedrijven zijn zelf verantwoordelijk voor de inzameling van hun afval. Zij kunnen voor deze inzameling een contract afsluiten met een afvalinzamelaar (dus ook Spaarnelanden). De prijs die voor die (particuliere) dienstverlening in rekening wordt gebracht is geen belastingheffing. Indien geen contract is aangegaan met een particuliere afvalinzamelaar zijn bedrijven verplicht reinigingsrecht te betalen. Met het heffen van reinigingsrecht wordt voorkomen dat de kosten van de afvalinzameling van bedrijven ten koste van de afvalstoffenheffing voor huishoudens komen.

Ons beleid er op gericht het reinigingsrecht zo spoedig mogelijk te beëindigen. In 2009 zal een voorstel worden voorbereid om de reinigingsrechten al in 2010 af te schaffen. De mogelijkheid hiertoe ontstaat als er voldoende ondergrondse containers in de binnenstad zijn aangelegd. De implementatie hiervan is dan ook mede afhankelijk is van de voortgang van het plaatsen van de ondergrondse containers.

b) afvalstoffenheffing

Onder de naam afvalstoffenheffing heffen we een belasting van degene die in de gemeente feitelijk gebruik maakt van een perceel waarvoor de gemeente op grond van de Wet Milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen heeft. Haarlem heft op basis van het type huishouden, eenpersoons- of meerpersoonshuishouden

Bij het bepalen van de hoogte van de afvalstoffenheffing houden we rekening met het feit dat op begrotingsbasis de baten niet hoger mogen zijn dan de lasten. Verder is 100% kostendekkendheid uitgangspunt. Eventuele verschillen die gedurende het jaar ontstaan worden verrekend met de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing. De opbrengstenraming wordt verhoogd met 3,75%, te weten 3,25% inflatiecorrectie en 0,5% wegens oninbaarheid. Daarnaast is via de tweede bestuursrapportage 2008 nog besloten tot een tariefsverhoging van € 1,90 in het kader van de vernieuwde inzameling binnenstad.

Voorts is in de herberekening, mede op grond van de hiervoor al genoemde handreiking kostentoerekening leges en tarieven, de aan de afvalstoffenheffing door te belasten kosten herzien en gebaseerd op werkelijke toerekening in plaats van een forfaitaire toerekeningen of vaste aandelen. Aanvaard uitgangspunt daarbij is (ook volgens bestendige jurisprudentie) dat 1/3 gedeelte van de kosten van machinaal vegen worden doorberekend in de kosten van riolering en eveneens voor 1/3 gedeelte in de kosten van afvalverwijdering.

Ook is gebleken dat op begrotingsbasis is uitgegaan van een te hoog aantal meerpersoonshuishoudens dat in de heffing is betrokken. Bij de berekening voor 2009 zijn wij van een lager aantal uitgegaan. Dit heeft geleid tot een lager

dekkingspercentage van 95%. Vanwege de al eerder vastgelegde tariefstijging ter bekostiging van de vernieuwde inzameling binnenstad stellen wij u voor de tarieven niet verder te verhogen.

Exploitatatieverschillen zullen via de egalisatievoorziening verrekend worden.

Heffingsgrondslag

Sinds enige jaren hanteert Haarlem als heffingsgrondslag een tijdstipbelasting. Dat wil zeggen dat de woonsituatie per 1 januari van het jaar bepalend is voor het feit of er belasting moet worden bepaald. Gebleken is dat Haarlem daarmee een uitzonderingspositie in Nederland inneemt. Het overgrote deel van de gemeenten hanteert als grondslag het tijdvak. Dat impliceert dat uitsluitend betaald hoeft te worden over die periode in het jaar dat feitelijk gebruik wordt gemaakt van een perceel. Voorgesteld wordt daarom in 2009 over te gaan tot deze tijdvakbelasting. Deze heffingsgrondslag past ook in de harmonisatie van de belastingverordeningen van Haarlem en Haarlemmermeer. Beide gemeenten hebben de uitvoering van de belastingen ondergebracht in een gemeenschappelijke regeling Cocensus. Harmonisatie van de belastingen en heffingen draagt bij aan een efficiënte bedrijfsvoering van Cocensus.

Overzicht lasten en baten afvalstoffen

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Rekening 2007	Raming 2008	Raming 2009	Herberekende kosten en opbrengst o.b.v. tarieven 2009
Opbrengst afvalstoffenheffing	15.499	16.195	16.976 ¹⁶	16.610
Ov. Opbrengsten	650	728	547	547
Opbrengst totaal	16.149	16.923	17.523	17.157
Lasten totaal	16.149	16.923	17.523	18.063
<i>Specificatie lasten:</i>				
<i>Kosten product afvalstoffen</i>	13.676	13.264	13.458	13.458
<i>Forfaitair aandeel vegen Toerekenen 24,5% van de werkelijke kosten van machinaal vegen(+8,5% bij reiniging)</i>	1.108	970		914
<i>Perceptiekosten</i>	344	337		180
<i>BTW vast bedrag BTW werkelijk</i>	618	618		2.551
<i>egalisatievoorziening</i>	260	610		-
<i>Kwijtschelding/leegstand</i>	1.024	1.124		960
<i>Lagere tariefstelling AVI</i>	-881			
Kostendekkendheid	100%	100%		95%

¹⁶ Opbrengst 2009 is via 2^e bestuursrapportage 2008 met € 135.000 verhoogd in het kader van de vernieuwde inzameling binnenstad.

Data afvalstoffenheffing

	Rekening 2007	Begroting 2008	2008 werkelijk t/m/ juli 2008	2009
- Tarief per huishouding	€ 272,36	€ 277,81		€ 290,16 ¹⁷
- Tarief per eenpersoonshuis- houden	€ 164,07	€ 167,35		€ 174,84 ¹⁸
- Aantal huishoudens	41.420	43.370	41.135	42.000
- Aantal eenpersoonshuis- houdens	26.500	26.225	26.442	26.900
- Opbrengst huishoudens	11.309.000	12.048.000	11.540.000	12.188.000
- Opbrengst eenpersoonshuis- houdens	4.295.000	4.389.000	4.445.000	4.702.000
Vermindering	-105.000	-242.000	-280.000	-280.000
Tariefstijging	2,6%	2%		4,45%

Baten en lasten bedrijfsafval

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Realisatie 2007	Raming 2008	Verwacht realisatie 2008	Raming 2009	Raming op basis van tarief 2009
Opbrengst totaal	485	386	550	394	575
Lasten bedrijfsafval				815	815
Kostendeckendheid					71%
Tariefstijging	1%	2%		4,45%	

Tarieven reinigingsrecht

	2007	2008	2009
- Tarief per perceel excl. btw	€ 55,29 per 40 liter	€ 167,35	€ 174,81
- grof bedrijfsafval	€ 42,54 m3	€ 42,54 m3	€ 44,44
- grof bedrijfsafval	€ 44,73 per uur incl. BTW	€ 44,73 per uur incl. btw	€ 46,72

¹⁷ € 277,81 + € 1,90 x 103,75% = € 290,20 af te ronden op € 290,16 omdat het tarief deelbaar moet zijn door 12 i.v.m. heffingsgrondslag per maand

¹⁸ € 167,35 x € 290,20/277,81 = € 174,81 af te ronden op € 174,84 omdat het tarief deelbaar moet zijn door 12 i.v.m. heffingsgrondslag per maand

3.3 Leges

Toelichting:

In de uitwerking van het Haarlems beleidskader belastingen 2009 is een afzonderlijke toelichting opgenomen met betrekking tot de handreiking kostentoerekening leges en tarieven.

In verband hiermede wordt hier volstaan met een verwijzing daarnaar.

De tarieven voor 2009 zijn aangepast aan de hand van het inflatiepercentage van 3,25%, tenzij nader begrensd door wettelijke tariefstellingen.

Burgraangelegenheden/leges

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Realisatie 2007	Raming 2008	Raming 2009	Herbere- kende opbrengst o.b.v. tarieven 2009
Opbrengst totaal	2.828	2.425	2.813	2.883
Lasten product (excl. uren dienstverlening waarvoor geen leges in rekening kunnen worden gebracht)	3.688	3.798	4.961	4.961
Kostendekkendheid	77%	64%	57%	58%

De kostendekkendheid van het product burgeraangelegenheden is afgenomen. In 2009 zijn de kosten op een juistere wijze toegerekend naar het product. Dit heeft er toe geleid dat de kosten van het product hoger zijn dan voorheen werd geraamd.

Door Berenschot wordt een benchmark uitgevoerd waarin dit ook gedeeltelijk aan de orde zal komen. Aanvullend stellen wij voor een nader onderzoek te doen naar de mogelijkheden om kostendekkendheid van leges te bereiken.

3.4 Bouwleges

Toelichting:

Tariefstelling:

Met betrekking tot de tariefstelling is in de begroting 2009 vermeld dat wij voornemens zijn om een degressief tarief voor te stellen in combinatie met een maximumbedrag. Overweging daarbij is dat de te verrichten gemeentelijke werkzaamheden niet evenredig toenemen met de bouwkosten en dat de belastingrechter in toenemende mate de billijkheid van de tariefstelling toetst. Gegevens voor een onderbouwde tariefstelling zijn op dit moment echter (nog) niet voor handen. Daarom volstaan wij in dit voorstel met het aanbrenge van een maximumtarief van € 850.000 aan leges totdat een nieuwe tariefstructuur wordt voorgesteld. Op basis van de komende maanden nog aan te leveren cijfermateriaal zullen wij een voorstel voorbereiden om voor 2010 eventueel degressieve tarieven in te voeren.

Omdat de tarieven gekoppeld zijn aan de hoogte van de bouwsommen kan indexering van het tarief achterwege blijven, omdat de legesopbrengsten stijgen met de kosten van de bouwsommen, die immers eveneens aan kostenstijging onderhevig zijn.

Uitvoering Rekenkamerrapport:

De wijze waarop de bouwleges wordt berekend is uitgebreid onderzocht door de Rekenkamercommissie. De conclusies kunnen kortweg worden samengevat in de constatering dat de leges in Haarlem rechtmatig worden opgelegd, maar dat er nog niet voldoende sturingsinstrumentarium is om te toetsen of de werkwijze ook doelmatig is. Wij hebben de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie onderschreven.

In verband hiermede zullen wij opdracht verstrekken de doelmatigheid van de vergunningverlening extern te laten toetsen en u over de uitkomsten daarvan te informeren.

Bouwleges

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Realisatie 2007	Raming 2008	Raming na 2 ^e Bestuurs- rapportage	Raming 2009
Opbrengst totaal	7.235 ¹⁹	4.785	5.985	4.844
Lasten product bouwvergunningen	5.215	5.306	5.306	5.111
Kostendekkendheid	138%	90%	113%	95%

Kostendekkendheid:

De te ramen opbrengsten uit bouwleges worden in hoge mate gebaseerd op de werkstroom van voorgaande jaren. De uitgaven fluctueren altijd wat minder snel mee, waardoor de kostendekkendheid op begrotings- en rekeningbasis nog wel eens afwijkt. In verband hiermede is in de tweede Bestuursrapportage 2008 voorgesteld de raming met € 1.200.000 te verhogen vanwege o.m. aanvragen voor grote bouwprojecten. Daarbij is rekening gehouden met het restitueren van leges van bouwaanvragen van meer dan € 850.000. Voor 2009 worden minder grote aanvragen voorzien. De eerste tekenen van afname van in te dienen aanvragen zijn gesignaleerd.

Voor wat betreft de rechtmatigheid van de legestarieven is overigens de berekening van het tarief op begrotingsbasis bepalend. Afwijkingen in baten of lasten op rekeningbasis hebben hierop geen invloed. Indien afwijkingen structureel van aard zijn, zullen de ramingen in een volgende begroting hierop uiteraard dienen te worden aangepast.

3.5 Begraafrechten

Toelichting:

Op basis van de verordening begraafrechten worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats, voor het gebruik van het crematorium en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats of het

¹⁹ De hogere opbrengst is veroorzaakt door enkele incidentele grote projecten

crematorium. Voor 2009 wordt voorgesteld de tarieven met het inflatiepercentage te verhogen.

In de loop van 2009 zullen mogelijkheden worden overwogen om de kostendekkendheid van de begraafplaatsen te verhogen.

Baten en lasten product lijkbezorging

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Realisatie 2007	Raming 2008	Raming 2009	Berekening conform tariefstelling 2009
Opbrengst totaal ²⁰	866	762	777	787
Lasten product	1.126	1.365	1.532	1.532
Kostendekkendheid	77%	56%	51%	51%

3.6 Havengelden

Toelichting:

Onder de naam havengelden worden rechten geheven ter zake van het gebruik overeenkomstig de bestemming van voor de openbare dienst bestemde gemeentewateren of andere openbare wateren die in beheer of onderhoud bij de gemeente zijn.

De inkomsten uit havengelden voor 2009 zijn éénmalig vanwege derving van sluisgelden i.v.m. de renovatie van de sluis Spaardam, zoals ook gemeld in de kadernota 2008.

Voorgesteld wordt voor 2009 de havengelden met het inflatiepercentage te verhogen.

Met inachtneming hiervan kunnen de baten als volgt worden weergegeven:

Baten en lasten product Haven

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Realisatie 2007	Raming 2008	Raming 2009	Berekening conform tariefstelling 2009
Opbrengst havengelden	454	504	380 ²¹	385
Overige opbrengsten	12	29	30	30
Totale baten	462	533	410	415
Lasten haven	1.499	2.030 ²²	1.659	1.659
Kostendekkendheid	31%	26%	25%	25%

²⁰ De opbrengst was in 2007 incidenteel hoger dan de raming vanwege meer begrafenissen. Voor 2008 wordt een marginaal hogere opbrengst verwacht, maar niet zodanig dat het aanleiding geeft de opbrengstramingen voor 2009 e.v. te verhogen.

²¹ Lagere opbrengst vanwege sluiting sluis Spaardam

²² In 2008 eenmalig hogere lasten vanwege de herijking van de normbudgetten

3.7 Marktgeden

Toelichting:

Marktgeden worden geheven voor het gebruik maken van als markt aangewezen openbare grond. De raad heeft de marktverordening 2008 vastgesteld met daarin opgenomen een stijging van de marktgeden in 2008 van € 8,05 naar € 9,40 per kraam per dag. Met deze verhoging van de marktgeden is gewerkt aan het gefaseerd kostendekkend maken van de markttarieven. Daarbij is afgesproken dat de effecten van de verhoging eind 2008 zullen worden geëvalueerd. Dan wordt bezien of verdere kostendekkendheid gerealiseerd kan worden door verdere kostenbesparing, of dat een verdere bijstelling van de markttarieven nodig is. De evaluatie is het eerste kwartaal van 2009 voorzien. In afwachting daarvan wordt thans voorgesteld voorlopig de tarieven voor 2009 te handhaven op het niveau van 2008.

Dit tarief is opgenomen in de verordeningen marktgeden 2009.

Baten en lasten markt

<i>Bedrag x € 1.000</i>	Realisatie 2007	Raming 2008	Raming 2009
Opbrengst totaal	306	393	393
Lasten markt	475	442	455
Kostendekkendheid	64%	89%	86%

3.8 Brandweerrechten

Toelichting:

Vanwege de regionalisering van de brandweer met ingang van 2009 worden er geen brandweerrechten meer door de gemeente geheven voor verleende diensten of het gebruik van bezittingen.

Voorgesteld wordt de verordening in trekken per 1-1-2009.

4. Kwijtscheldingsbeleid en het Besluit kwijtscheldingsregels 2009

Op grond van de Invorderingswet 1990 en het gemeentelijke Kwijtscheldingsbeleid kan een belastingschuldige die niet in staat is anders dan met buitengewoon bezwaar een belastingaanslag geheel of gedeeltelijk te betalen, gehele of gedeeltelijke kwijtschelding worden verleend. Bij Ministeriële regeling worden inkomensnormen vastgesteld, welke van toepassing zijn voor de eventuele toekenning van kwijtscheldingsaanvragen.

Haarlemse kwijtscheldingsbeleid in 2009

De gemeente Haarlem hanteert ten aanzien van de normbedragen een kwijtscheldingspercentage van 100%. Haarlem verleent kwijtschelding voor de afvalstoffenheffing, de leges woonvergunningen, de leges voor gehandicapten-parkeren en voor 50% op de hondenbelasting voor zover het de eerste hond betreft. Met ingang van 2009 zal gebruik worden gemaakt van de mogelijkheid om geautomatiseerde kwijtschelding te gaan verlenen.

Het beleid is vastgelegd in het Besluit kwijtscheldingsregels 2009, dat ter vaststelling wordt aangeboden.

In navolgende tabel zijn de bedragen aan kwijtschelding weergegeven:

	Realisatie 2007	Raming 2008	Raming 2009
Kwijtscheldingen	822	954	960

Kanttekeningen

De tarieven zijn gebaseerd op ramingen van kosten en baten. In werkelijkheid kunnen die om uiteenlopende redenen afwijken. Voor rechten, die niet meer dan kostendekkend mogen zijn, geldt dan ook dat die kostendekkendheid op begrotingsbasis wordt getoetst. Afwijkingen in uitvoering leiden dan ook niet tot tariefaanpassingen over het desbetreffende jaar.

Uitvoering

Na vaststelling van de belastingverordeningen en het kwijtscheldingsbesluit en na publicatie daarvan zullen de genoemde belastingen en rechten daadwerkelijk in 2009 worden geheven en ingevorderd.

Bijlagen

- A. Verordening begraafrechten 2009;
- B. Verordening havengelden 2009;
- C. Verordening hondenbelasting 2009;
- D. Verordening leges 2009;
- E. Verordening marktgeden 2009;
- F. Verordening onroerende zaakbelastingen 2009;
- G. Verordening precariobelasting 2009;
- H. Verordening reinigingsheffingen 2009;
- I. Verordening rioolheffing 2009;

- J. Verordening toeristenbelasting 2009;
- K. Besluit kwijtscheldingsregels 2009;
- L. Begrippenlijst;

Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

1. Vast te stellen de navolgende:

- A. Verordening begraafrechten 2009;
- B. Verordening havengelden 2009;
- C. Verordening hondenbelasting 2009;
- D. Verordening leges 2009;
- E. Verordening marktgelden 2009;
- F. Verordening onroerende zaakbelastingen 2009;
- G. Verordening precariobelasting 2009;
- H. Verordening reinigingsheffingen 2009;
- I. Verordening rioolheffing 2009;
- J. Verordening toeristenbelasting 2009;
- K. Besluit kwijtscheldingsregels 2009;

2. De Verordening brandweerrechten 2008 in te trekken met ingang van 1-1-2009, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

3. De begroting 2009 te wijzigen conform bijgevoegde begrotingswijziging.

Gedaan in de vergadering van (in te vullen door de griffie)

De griffier

De voorzitter

Bijlage 1

Begrippenlijst

Belasting: Een wettelijke (gedwongen) bijdrage aan de overheid waar geen individuele of direct aanwijsbare tegenprestatie tegenover staat, bijvoorbeeld de onroerende zaakbelastingen.

Belastingheffing: Opstellen en actueel houden van wet-en regelgeving, het opleggen van aanslagen en het afhandelen van verzoek-, bezwaar-en beroepsprocedures op het gebied van belastingaanslagen

Belastingcapaciteit :Het potentieel dat door een overheid aan belasting kan worden geheven.

Differentiatie (tariefs-): Een manier waardoor verschillen worden aangebracht in tarieven en belastingplichtigen zodat de belastingen rechtvaardig worden verdeeld.

Invordering: Betalingsverwerking, kwijtschelding en (dwang)invorderingsmaatregelen op het gebied van belastingen en rechten;

Kostendekkendheid: De mate waarin de kosten van de gemeentelijke dienstverlening worden gedekt uit rechten/heffingen.

Kostentoerekening: systematiek van het doorberekenen van directe kosten, indirecte kosten en overheadkosten om de kostprijs van een gemeentelijke dienst te berekenen.

Kwijtschelding: Een belastingplichtige die niet in staat is anders dan met buitengewoon bezwaar zijn belastingschuld te voldoen, kan gehele of gedeeltelijke kwijtschelding worden verleend conform de uitvoeringsregels van het Besluit kwijtscheldingsregels.

Legaliteitsbeginsel: Juridisch begrip dat bepaalt dat er pas een grondslag is om een belasting te mogen heffen als er een wet is die dit mogelijk maakt.

Rechten: Het in rekening brengen van een vergoeding voor een geleverde overheidsdienst of goed. aan de overheid, bijvoorbeeld rioolheffing.

Vermindering: Belastingschuld kan worden verminderd, zowel ambtshalve of als gevolg van een bezwaarschrift, als blijkt dat een te hoge aanslag is opgelegd, of dat er nieuwe feiten en omstandigheden zijn waardoor een bijstelling in de rede ligt.

Woonlasten: De som van alle kosten, zoals OZB, rioolheffing-eigenarenbelasting en afvalstoffenheffing, voor het woongenot.